

інтелектуальної власності. В свою чергу, організаційна складова проявляється в існуванні системи органів, які забезпечують додержання норм законів у відповідному секторі.

5. Діяльність відповідних органів у сфері адміністративно-правової протидії інтелектуальній власності проявляється у вигляді боротьби з правопорушеннями, а також забезпеченні легальних правовідносин у цій сфері.

Одержано 12.06.2017

УДК 342.951

Павло Іванович НАГОРНИЙ,

аспірант Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Харків

АНАЛІЗ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ ЗДІЙСНЕННЯ НОРМОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ

Враховуючи особливу значущість нормотворчої діяльності, її соціальний та суспільний вплив, необхідність встановлення єдиного, гарантованого порядку її реалізації, сформувалась гостра потреба в окремій нормативній регламентації правотворчого процесу в Україні взагалі та нормотворчості органів державної виконавчої влади зокрема. Проте недостатня правова регламентація нормотворчого процесу органів виконавчої влади на рівні регіонів, його послідовності дій, уніфікованих вимог щодо видів і форм їх нормативно-правових актів суттєво впливає на якість та ефективність нормотворчої діяльності в Україні та відповідно ускладнює реалізацію українцями своїх прав і законних інтересів.

Внаслідок чого важливим є вивчення та аналіз досвіду ряду європейських країн, в яких механізм здійснення нормотворчої діяльності місцевих органів державної влади отримав позитивні результати, з можливістю впровадження його в Україні особливо в умовах розвитку в державі євроінтеграційного процесу. Так з аналізу досвіду Німеччини виявляється, що там виконавча влада розуміється, як управлінська і адміністративна діяльність [1, с. 210]. У Франції уряд виконує політичні і адміністративні функції (тобто здійснення публічного управління, забезпечення повсякденного виконання законів) [2, с. 60]. Управлінським змістом виконавчої влади є діяльність органів виконавчої влади з управління державою та суспільством, яка контролюється з боку органів інших гілок державної влади та реалізується в межах власної компетенції, встановленої законом [3, с. 307]. Отже, незалежно від спроб уникнути застосування терміну «державне управління» в українському нормотворенні, світовий досвід регулювання організації виконавчої влади свідчить, що сутністю її повсякденної діяльності є державне управління.

Проаналізуємо також й досвід ряду пострадянських країн. Так першою країною, що прийняла Закон «Про нормативно-правові акти» у 1996 році, була Киргизька Республіка. Пізніше у 1998 році відповідний закон було прийнято в Республіці Казахстан, у 1999 році – у Республіці Азербайджан, у 2000 році – у Білорусі та Узбекистані. З 2010 року у цих країнах вказані Закони було прийнято в новій редакції. На сьогодні закони, що регулюють нормотворчу діяльність, прийняті також у Молдові, Вірменії та Таджикистані [4, с. 18-20].

Слід зазначити, що Законами Республіки Казахстан «Про нормативні правові акти» [5], Республіки Білорусь «Про нормативні правові акти Республіки Білорусь» [6], Республіки Таджикистан «Про нормативно-правові акти» [7] перш за все визначаються основні поняття, які розкривають зміст і значення нормативного акту, що сприяє однозначному розумінню та недопущенню різночитань при тлумаченні та застосуванні законодавства при реалізації нормотворчого процесу. Разом із тим Законом Республіки Узбекистан «Про нормативно-правові акти» [8], Законом Республіки Молдова «Про законодавчі акти» [9] не передбачено статті, в якій визначалися б основні терміни, які застосовуються в документі, що нашу думку є певним недоліком цих законодавчих актів. Законом Республіки Білорусь визначено поняття нормотворчої діяльності як наукової та організаційної діяльності з підготовки, експертизи, зміни, доповнення, прийняття (видання), тлумачення, призупинення дії, визнання такими, що втратили чинність чи відміні нормативно-правових актів [6]. Таким чином, вбачається, що в Білорусі у поняття нормотворчої діяльності включається також наукова діяльність, а не лише фактичні практичні дії уповноважених державних органів щодо створення нормативно-правових актів.

Отже, як ми бачимо, значення органів виконавчої влади полягає саме у здійсненні державного управління в усіх сферах забезпечення життєдіяльності держави у формах управлінської та виконавчо-розпорядчої діяльності. У свою чергу органи законодавчої та судової гілок влади наділені законом специфічною, обмеженою сферою діяльності [10, с. 311], хоча також здійснюють управлінську діяльність, але лише у межах свого апарату.

Враховуючи наведене вище, можна дійти висновку, що нормотворча діяльність – це діяльність з формування норм права, що безпосередньо пов'язана з розумовою діяльністю нормотворчого органу. Саме вона є основою для прийняття певного управлінського рішення, і від неї залежить, яким же це рішення буде на практиці [11, с. 224]. Нормотворчий процес є багатограним і складним, але в основі системного підходу щодо визначення нормотворчої діяльності лежить цілісне бачення цієї категорії, а не розуміння її як набору окремих підсистем. Дійсно застосування комплексного підходу до нормотворчого процесу місцевих органів виконавчої влади України дозволяє визначити всі необхідні умови прийняття того чи іншого нормативного акту, врахувати думку громади певного регіону нашої країни,

створити умови для належного впорядкування суспільних відносин і отримання позитивного результату нормотворчості на рівні регіонів.

Список бібліографічних посилань

1. Егорова М.О. Ялбулганов А.А. Правовые основы деятельности Правительства ФРГ // Правоведение. 2006. № 5. С. 205–215
2. Бесчастный В. М., Філонов О. В., Субботін В. М. Конституційне (державне право) зарубіжних країн : навч. посіб. / за заг. ред. В. М. Бесчастного. 2-ге вид. стер. Київ: Знання, 2008. 467 с.
3. Бабич О. М. Виконавча влада та її місце в системі державної влади // Держава і право : зб. наук. пр. 2010. Вип. 50. С. 302–309.
4. Гарник Л.Л. Планування нормотворчої діяльності за законодавством країн-учасниць СНД // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. 2010. № 5. С. 16–25.
5. О нормативных правовых актах: Закон Республики Казахстан от 24.03.1998 г. № 213-І // Ведомости Парламента Республики Казахстан. 1998. № 2–3. Ст. 25.
6. О нормативных правовых актах Республики Беларусь : Закон Республики Беларусь от 10.01.2000 г. № 361-3 (с изменениями) // Газета «Звязда» от 02.08.2000 г. № 143–144.
7. О нормативных правовых актах: Закон Республики Таджикистан от 26.03.2009 г. № 506 // Ахбори Маджлиси Оли Республики Таджикистан. 2009. № 3. Ст. 99.
8. О нормативно-правовых актах: Закон Республики Узбекистан от 14.12.2000 г. № 160-ІІ (с изменениями) // БД «Законодательство стран СНГ» / ИПС «Законодательство стран СНГ». Электрон, дан. М.: СоюзПравоИнформ, 2003–2014. URL: <http://www.spinform.ru>.
9. О законодательных актах: Закон Республики Молдова от 27.12.2001 г. № 780-ХУ // БД «Законодательство стран СНГ» / ИПС «Законодательство стран СНГ». Электрон, дан. М. : СоюзПравоИнформ, 2003—2014. Режим доступа : <http://www.spinform.ru>
10. Адміністративне право України: підручник / Ю. П. Битяк, В. М. Гарашук, О. В. Дяченко та ін.; за ред. Ю. П. Битяка. Київ: Юрінком Інтер, 2007. 544 с.
11. Карабін Т.О. Компетенція місцевих органів державно виконавчої влади та органів місцевого самоврядування: теоретико-термінологічні аспекти // Держава і право: 2005. № 29. С. 221–228.

Одержано 12.06.2017

УДК 347.73

Марина Олексіївна НАСТЕНКО

аспірант кафедри правового забезпечення господарської діяльності факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Харків

ДІЯЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ЯК ОБ'ЄКТ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

В сучасних умовах розвитку господарських відносин в Україні діяльність суб'єктів господарювання регламентується чинним законодавством з метою забезпечення стабільності, ефективності та законності підприємни-